

Մուսթաֆա փաշան (Սըր քեմալի)՝
աւերու թեան նախարարաց բարձրագոյն
ժողովին անդամ՝ անուանեցան։

Իզմիրի նախարար Կուսափալ փեմ.
Մուսթաֆա փաշան Անգլիանուպոլսոյ
Կուսափալ անուանեցաւ փոխանակ Սո-
համէր փաշային որ Ա. Պօլսն պիտի
դառնայ։

Հարաթ օրը օգոստոսիս Խեքնա-
կալը Թօֆ-Գափուրի պաշտարարութեամբ՝
հետ զհետ հոն կանչել առաւ բարձր-
մէծ Եպարքոսը, արքունի փողերանոցի
փերատեսուչը եւ Գանձաւոց պաշտօնեան։
Ա. սեմ. Հասիպ փաշան ախարութիւն
ունենալով չկրցաւ երթալ։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Ազգային Պատրիարքարանէն հետեւ-
եալ յօդուածը խրկելեցաւ լրագրոյս մէջ
հրատարակելու։

« Բնականոր հասարակութիւն
ժողովուրդ Հայաստանի, ստորադրու-
թեամբ երկարօրէն գոյութեան վրայ մը ազ-
դերնուս երեւելեաց խրկուած ու կար-
գացուած է. որով այն դրոյն թեւեղիւ-
նիրը՝ թէ զեա ազգաօրիւթեան եւ հայ-
բնակարանութեան հօգուով վառուած՝
ազգերնուս քնակած ամեն երկիր քա-
ղաք եւ գիւղ զիրան թեան լուսոյն ծաւա-
լիւր իւրեանց նպատակ առած են, բայց
խօսելու ասանկին արդար սահման անգին

կանցին. որպէս թէ Ա. Պօլսոյ մէջ ամ-
փօփած ըլլան ուսմանց ու կրթութեանց
համար ջանքն ու վաստակը ազգին երե-
ւելիւր, զանց ընելով Հայաստանի քա-
ղաքացի ու գիւղօրէից համար հարկա-
ւորածը։ Մենք այս գուրդըներուն ազ-
դասէր եւանդին աւելնայելով, իւրեանց
չափազանց ոճով զուրցուածքին համար
նչ միայն չենք մեղադրեր զիրենք, այլ եւ
կարգահարկունները որ Ազգը Ազգային
ժողովոց միջոցաւ՝ արտաքոյ Ա. Պօլսոյ
զանազան տեղերու վարժապետաց հաստա-
տութեան, եւ ուսման բարեկարգ ըն-
թացքին յառաջադիմութեան, թէ ձե-
ւերնուութեամբ եւ թէ քաջաբնու-
թեամբ հոգ տարած է եւ կը տանի։ Սա-
կայն այս ալ յայտնի է, որ ամեն տեղ մէկ
անգամով այս ցանկալի կարգին մէջ գնել
անկարելի է, եւ ազգայնոց վիճակն ալ
չզօրեր տանելու. այսու ամենայնիւ
զարձեալ պարագ կեցած է. հապա՛ղ պ-
րտան ու հետեւաբար զիտութեան կա-
րօս տեղերուն՝ ժամանակը հասնելուն
զիրութեամբ դորձադիմելու տարերքը
բարեկարգեալ գործընկերութեամբ պատրաս-
տելու կաշնադիմ, զանազան տեղացի ման-
կունքներ կրթելով, որ հարկաւորած ա-
տենը՝ իւրեանց հայրենիքը մեր սիրելի
Հայաստանը լուսաւորեն։ Ահա այս է
Ազգայնորոնք կարգը, եւ մեծ յոյս կրկնայ
յԱստուծոյ, որ իւր անդուգական խնամ-
քով պիտի օրհնէ անոնց այսպիսի դո-
վելի ջանքը ի յաջողութիւն։ Բայց այ-

սու ամենայնիւ խիղճէ ազգին, եւ կուզէ
խմանալ, որ թէ կայ անանկ տեղ մը որ
ժամանակը զարուհ չնայելով՝ զպարտուն
հաստատելը հարկաւորին, այսպիսի պի-
տոյից ծանօթութեան իւրեան հաղորդ-
ւելուն ամենայն սիրով կը փափաքի, եւ
զբժարութեանը յօժարակամ պատ-
րաստ է։

ՆԱԽՆ ԼՈՒՆԵՐ

Արարիկ օրը մայրաքաղաքիս աւարիա-
կան դեսպան փեմ. Բարթէլ-Օսթէն սե-
պուհը դեսպանական մեծ ճաշ մը տուաւ,
որուն ներկայ էին բարձրագոյնաւոր Սեմ-
Եպարքոսը, ծովային գործոց պաշտօն-
եաց բարձր. Մեհմէտ Ալի փաշան, Իշ-
գաֆի վերահստուչ Ա. սեմ. Ալի Գա-
լիպ փաշան, պատերազմի պաշտօնեաց վե-
սեմ. Բիշա փաշան, արտաքին գործոց
պաշտօնեաց Ա. սեմ. Պուստ փաշան,
Թանգանօթարանի վերահստուչ Ա. սեմ.
Մեհմէտ Բիշա փաշան, արքունի փո-
ղերանոցի վերահստուչ փեմ. Սուլթան
փաշան, առեւտրական գործոց պաշտօն-
եաց փեմ. Իսմայիլ փաշան, փեմ. Իշ-
համի փաշան, Փարիզի կայսերական դես-
պան փեմ. Մեհմէտ Շէմիլ պեյը
եւ դեսպանաց ներկայացուցիչ փեմ.
Քեմալի պեյը։ Տեսութեան միւս պաշ-
տօնեայինքն ալ հրաւիրուած էին բայց
չկրցին երթալ։

Ա. Երազմէր 67 Բոնայի մէջ հրատարակուած
Երազմէր 67 Բոնայի մէջ հրատարակուած
Երազմէր 67 Բոնայի մէջ հրատարակուած

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻՆԻ

Դ. Սեր Խեքնակալ դատարարը՝ մարգա-
րեական հօգուով ազգեալ իր այս յօդուածին
մէջ նախ բռնած է թէ, « Ազգին մէջ անանկ մար-
դիկ կան որ ի վաղուց իրենց եկեղեցւոյն սնա-
ւորութեամբ իրենց խնամակար զաւարտած
են »։ Երբ որքան բռնած է թէ, « Ասանկ մը անոնք
ալ սովորական ժամատոյութիւններուն չեն
գտնուիր, ու տարին ալ այսքան օր եւ օր
հանգիստ օրերուն եկեղեցի կրթութեան եւ այն
ալ միայն երեւնալու համար »։ Երբ որքան ծա-
նուցելու է թէ, « Ալ երկրիւն ալ անձինք քիչ շատ
աւելադրանքի մը պարագայէն ժամատոյութեանց
ժամանակ եկեղեցւոյն դատարարութեանց
անոնք իրենց խնամակար զաւարտած են »։
« Երբ որքան բռնած է թէ, « Ասանկ մը անոնք
ալ սովորական ժամատոյութիւններուն չեն
գտնուիր, ու տարին ալ այսքան օր եւ օր
հանգիստ օրերուն եկեղեցի կրթութեան եւ այն
ալ միայն երեւնալու համար »։ Երբ որքան ծա-
նուցելու է թէ, « Ալ երկրիւն ալ անձինք քիչ շատ
աւելադրանքի մը պարագայէն ժամատոյութեանց
ժամանակ եկեղեցւոյն դատարարութեանց
անոնք իրենց խնամակար զաւարտած են »։

Ալ երկրիւն ալ անձինք քիչ շատ
աւելադրանքի մը պարագայէն ժամատոյութեանց
ժամանակ եկեղեցւոյն դատարարութեանց
անոնք իրենց խնամակար զաւարտած են »։
« Երբ որքան բռնած է թէ, « Ասանկ մը անոնք
ալ սովորական ժամատոյութիւններուն չեն
գտնուիր, ու տարին ալ այսքան օր եւ օր
հանգիստ օրերուն եկեղեցի կրթութեան եւ այն
ալ միայն երեւնալու համար »։ Երբ որքան ծա-
նուցելու է թէ, « Ալ երկրիւն ալ անձինք քիչ շատ
աւելադրանքի մը պարագայէն ժամատոյութեանց
ժամանակ եկեղեցւոյն դատարարութեանց
անոնք իրենց խնամակար զաւարտած են »։
« Երբ որքան բռնած է թէ, « Ասանկ մը անոնք
ալ սովորական ժամատոյութիւններուն չեն
գտնուիր, ու տարին ալ այսքան օր եւ օր
հանգիստ օրերուն եկեղեցի կրթութեան եւ այն
ալ միայն երեւնալու համար »։ Երբ որքան ծա-
նուցելու է թէ, « Ալ երկրիւն ալ անձինք քիչ շատ
աւելադրանքի մը պարագայէն ժամատոյութեանց
ժամանակ եկեղեցւոյն դատարարութեանց
անոնք իրենց խնամակար զաւարտած են »։

Դ. Սեր Խեքնակալ դատարարը՝ մարգա-
րեական հօգուով ազգեալ իր այս յօդուածին
մէջ նախ բռնած է թէ, « Ազգին մէջ անանկ մար-
դիկ կան որ ի վաղուց իրենց եկեղեցւոյն սնա-
ւորութեամբ իրենց խնամակար զաւարտած
են »։ Երբ որքան բռնած է թէ, « Ասանկ մը անոնք
ալ սովորական ժամատոյութիւններուն չեն
գտնուիր, ու տարին ալ այսքան օր եւ օր
հանգիստ օրերուն եկեղեցի կրթութեան եւ այն
ալ միայն երեւնալու համար »։ Երբ որքան ծա-
նուցելու է թէ, « Ալ երկրիւն ալ անձինք քիչ շատ
աւելադրանքի մը պարագայէն ժամատոյութեանց
ժամանակ եկեղեցւոյն դատարարութեանց
անոնք իրենց խնամակար զաւարտած են »։

« Երբ որքան բռնած է թէ, « Ասանկ մը անոնք
ալ սովորական ժամատոյութիւններուն չեն
գտնուիր, ու տարին ալ այսքան օր եւ օր
հանգիստ օրերուն եկեղեցի կրթութեան եւ այն
ալ միայն երեւնալու համար »։ Երբ որքան ծա-
նուցելու է թէ, « Ալ երկրիւն ալ անձինք քիչ շատ
աւելադրանքի մը պարագայէն ժամատոյութեանց
ժամանակ եկեղեցւոյն դատարարութեանց
անոնք իրենց խնամակար զաւարտած են »։
« Երբ որքան բռնած է թէ, « Ասանկ մը անոնք
ալ սովորական ժամատոյութիւններուն չեն
գտնուիր, ու տարին ալ այսքան օր եւ օր
հանգիստ օրերուն եկեղեցի կրթութեան եւ այն
ալ միայն երեւնալու համար »։ Երբ որքան ծա-
նուցելու է թէ, « Ալ երկրիւն ալ անձինք քիչ շատ
աւելադրանքի մը պարագայէն ժամատոյութեանց
ժամանակ եկեղեցւոյն դատարարութեանց
անոնք իրենց խնամակար զաւարտած են »։

« Երբ որքան բռնած է թէ, « Ասանկ մը անոնք
ալ սովորական ժամատոյութիւններուն չեն
գտնուիր, ու տարին ալ այսքան օր եւ օր
հանգիստ օրերուն եկեղեցի կրթութեան եւ այն
ալ միայն երեւնալու համար »։ Երբ որքան ծա-
նուցելու է թէ, « Ալ երկրիւն ալ անձինք քիչ շատ
աւելադրանքի մը պարագայէն ժամատոյութեանց
ժամանակ եկեղեցւոյն դատարարութեանց
անոնք իրենց խնամակար զաւարտած են »։
« Երբ որքան բռնած է թէ, « Ասանկ մը անոնք
ալ սովորական ժամատոյութիւններուն չեն
գտնուիր, ու տարին ալ այսքան օր եւ օր
հանգիստ օրերուն եկեղեցի կրթութեան եւ այն
ալ միայն երեւնալու համար »։ Երբ որքան ծա-
նուցելու է թէ, « Ալ երկրիւն ալ անձինք քիչ շատ
աւելադրանքի մը պարագայէն ժամատոյութեանց
ժամանակ եկեղեցւոյն դատարարութեանց
անոնք իրենց խնամակար զաւարտած են »։

« Երբ որքան բռնած է թէ, « Ասանկ մը անոնք
ալ սովորական ժամատոյութիւններուն չեն
գտնուիր, ու տարին ալ այսքան օր եւ օր
հանգիստ օրերուն եկեղեցի կրթութեան եւ այն
ալ միայն երեւնալու համար »։ Երբ որքան ծա-
նուցելու է թէ, « Ալ երկրիւն ալ անձինք քիչ շատ
աւելադրանքի մը պարագայէն ժամատոյութեանց
ժամանակ եկեղեցւոյն դատարարութեանց
անոնք իրենց խնամակար զաւարտած են »։

« Երբ որքան բռնած է թէ, « Ասանկ մը անոնք
ալ սովորական ժամատոյութիւններուն չեն
գտնուիր, ու տարին ալ այսքան օր եւ օր
հանգիստ օրերուն եկեղեցի կրթութեան եւ այն
ալ միայն երեւնալու համար »։ Երբ որքան ծա-
նուցելու է թէ, « Ալ երկրիւն ալ անձինք քիչ շատ
աւելադրանքի մը պարագայէն ժամատոյութեանց
ժամանակ եկեղեցւոյն դատարարութեանց
անոնք իրենց խնամակար զաւարտած են »։

« Երբ որքան բռնած է թէ, « Ասանկ մը անոնք
ալ սովորական ժամատոյութիւններուն չեն
գտնուիր, ու տարին ալ այսքան օր եւ օր
հանգիստ օրերուն եկեղեցի կրթութեան եւ այն
ալ միայն երեւնալու համար »։ Երբ որքան ծա-
նուցելու է թէ, « Ալ երկրիւն ալ անձինք քիչ շատ
աւելադրանքի մը պարագայէն ժամատոյութեանց
ժամանակ եկեղեցւոյն դատարարութեանց
անոնք իրենց խնամակար զաւարտած են »։

« Երբ որքան բռնած է թէ, « Ասանկ մը անոնք
ալ սովորական ժամատոյութիւններուն չեն
գտնուիր, ու տարին ալ այսքան օր եւ օր
հանգիստ օրերուն եկեղեցի կրթութեան եւ այն
ալ միայն երեւնալու համար »։ Երբ որքան ծա-
նուցելու է թէ, « Ալ երկրիւն ալ անձինք քիչ շատ
աւելադրանքի մը պարագայէն ժամատոյութեանց
ժամանակ եկեղեցւոյն դատարարութեանց
անոնք իրենց խնամակար զաւարտած են »։

« Երբ որքան բռնած է թէ, « Ասանկ մը անոնք
ալ սովորական ժամատոյութիւններուն չեն
գտնուիր, ու տարին ալ այսքան օր եւ օր
հանգիստ օրերուն եկեղեցի կրթութեան եւ այն
ալ միայն երեւնալու համար »։ Երբ որքան ծա-
նուցելու է թէ, « Ալ երկրիւն ալ անձինք քիչ շատ
աւելադրանքի մը պարագայէն ժամատոյութեանց
ժամանակ եկեղեցւոյն դատարարութեանց
անոնք իրենց խնամակար զաւարտած են »։

« Երբ որքան բռնած է թէ, « Ասանկ մը անոնք
ալ սովորական ժամատոյութիւններուն չեն
գտնուիր, ու տարին ալ այսքան օր եւ օր
հանգիստ օրերուն եկեղեցի կրթութեան եւ այն
ալ միայն երեւնալու համար »։ Երբ որքան ծա-
նուցելու է թէ, « Ալ երկրիւն ալ անձինք քիչ շատ
աւելադրանքի մը պարագայէն ժամատոյութեանց
ժամանակ եկեղեցւոյն դատարարութեանց
անոնք իրենց խնամակար զաւարտած են »։

« Երբ որքան բռնած է թէ, « Ասանկ մը անոնք
ալ սովորական ժամատոյութիւններուն չեն
գտնուիր, ու տարին ալ այսքան օր եւ օր
հանգիստ օրերուն եկեղեցի կրթութեան եւ այն
ալ միայն երեւնալու համար »։ Երբ որքան ծա-
նուցելու է թէ, « Ալ երկրիւն ալ անձինք քիչ շատ
աւելադրանքի մը պարագայէն ժամատոյութեանց
ժամանակ եկեղեցւոյն դատարարութեանց
անոնք իրենց խնամակար զաւարտած են »։

« Երբ որքան բռնած է թէ, « Ասանկ մը անոնք
ալ սովորական ժամատոյութիւններուն չեն
գտնուիր, ու տարին ալ այսքան օր եւ օր
հանգիստ օրերուն եկեղեցի կրթութեան եւ այն
ալ միայն երեւնալու համար »։ Երբ որքան ծա-
նուցելու է թէ, « Ալ երկրիւն ալ անձինք քիչ շատ
աւելադրանքի մը պարագայէն ժամատոյութեանց
ժամանակ եկեղեցւոյն դատարարութեանց
անոնք իրենց խնամակար զաւարտած են »։

Մայրաքաղաքիս բոլոր դեսպաննե-
րն ալ նոյնպէս հրաւիրուելին բայց անոնց
ալ մէկը անին չկրցան ներկայ գտնուիլ։

— Այսերկարան հրամանաւ՝

Անգլիանուպոլսոյ նախկին կուսակալ
Բիւսթէմ փաշան՝ որ երկու տարուան
համար արտաքին խրկուած էր Միտիլի կըզ-
ղին եւ այս օրերս Պրուսիա կը գտնուիւր,
ազատութիւն ստացաւ Ա. Պօլսն դառ-
նալու, եւ արդէն մայրաքաղաքս հասած է։

— Այսերկարան կառավարութիւնը
Պէյոլուէն Թօֆ-հանէ իջնալու ծաւ-
րուն վրայ գետին մը շնորհեց մայրաքա-
ղաքիս անդ զեացի թնակիչներուն՝ որ իրենց
եկեղեցի մը չենէն։

— Տեսութիւնը այս օրերս խնա-
օգտակար անօրինութիւն մը բռնաւ։ Մայ-
րաքաղաքիս խնաութիւններուն վրայ դուրս
ցցուած բոլոր լայն քիւրքը (սաւաղ) փրո-
նել տալ սխալ է, որով օգին ազատ բու-
նեւուն արգիլք ըլլալին զոտ ուրիշ ան-
պատեհութիւններ ալ ունենին՝ մասնաւոր
նեղ փողոցներուն մէջ։

— Արտիկ թէ նոր կամուրջ մը պի-
տի շինիլ մայրաքաղաքիս նաւահանգիս-
տին վրայ՝ Եւփրատ Խալիճիսին Քալա-
ֆաթ Եւրի։ Այս կամուրջը միւսներէն
լայն պիտի ըլլայ եւ երկու կողմը խնաութի-
ւնը պիտի ունենայ։

— Թիֆլիզ հրատարակուած Մեդ-
Հայաստան անուն շտաբիական լրագրին
Ա. Պօլսոյ մէջ դորձապէս եղած է յարգի

« Երբ որքան բռնած է թէ, « Ասանկ մը անոնք
ալ սովորական ժամատոյութիւններուն չեն
գտնուիր, ու տարին ալ այսքան օր եւ օր
հանգիստ օրերուն եկեղեցի կրթութեան եւ այն
ալ միայն երեւնալու համար »։ Երբ որքան ծա-
նուցելու է թէ, « Ալ երկրիւն ալ անձինք քիչ շատ
աւելադրանքի մը պարագայէն ժամատոյութեանց
ժամանակ եկեղեցւոյն դատարարութեանց
անոնք իրենց խնամակար զաւարտած են »։

« Երբ որքան բռնած է թէ, « Ասանկ մը անոնք
ալ սովորական ժամատոյութիւններուն չեն
գտնուիր, ու տարին ալ այսքան օր եւ օր
հանգիստ օրերուն եկեղեցի կրթութեան եւ այն
ալ միայն երեւնալու համար »։ Երբ որքան ծա-
նուցելու է թէ, « Ալ երկրիւն ալ անձինք քիչ շատ
աւելադրանքի մը պարագայէն ժամատոյութեանց
ժամանակ եկեղեցւոյն դատարարութեանց
անոնք իրենց խնամակար զաւարտած են »։

« Երբ որքան բռնած է թէ, « Ասանկ մը անոնք
ալ սովորական ժամատոյութիւններուն չեն
գտնուիր, ու տարին ալ այսքան օր եւ օր
հանգիստ օրերուն եկեղեցի կրթութեան եւ այն
ալ միայն երեւնալու համար »։ Երբ որքան ծա-
նուցելու է թէ, « Ալ երկրիւն ալ անձինք քիչ շատ
աւելադրանքի մը պարագայէն ժամատոյութեանց
ժամանակ եկեղեցւոյն դատարարութեանց
անոնք իրենց խնամակար զաւարտած են »։

« Երբ որքան բռնած է թէ, « Ասանկ մը անոնք
ալ սովորական ժամատոյութիւններուն չեն
գտնուիր, ու տարին ալ այսքան օր եւ օր
հանգիստ օրերուն եկեղեցի կրթութեան եւ այն
ալ միայն երեւնալու համար »։ Երբ որքան ծա-
նուցելու է թէ, « Ալ երկրիւն ալ անձինք քիչ շատ
աւելադրանքի մը պարագայէն ժամատոյութեանց
ժամանակ եկեղեցւոյն դատարարութեանց
անոնք իրենց խնամակար զաւարտած են »։

« Երբ որքան բռնած է թէ, « Ասանկ մը անոնք
ալ սովորական ժամատոյութիւններուն չեն
գտնուիր, ու տարին ալ այսքան օր եւ օր
հանգիստ օրերուն եկեղեցի կրթութեան եւ այն
ալ միայն երեւնալու համար »։ Երբ որքան ծա-
նուցելու է թէ, « Ալ երկրիւն ալ անձինք քիչ շատ
աւելադրանքի մը պարագայէն ժամատոյութեանց
ժամանակ եկեղեցւոյն դատարարութեանց
անոնք իրենց խնամակար զաւարտած են »։

[illegible]

ጊዜ ረድሞችን ይጥቅም

[illegible]

1. SPECIAL ORDER DEGREE